

2026/345

13.2.2026.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2026/345

(2026. gada 11. februāris),

ar ko iecel amatā Eiropas Savienības īpašo pārstāvi cilvēktiesību jautājumos

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 33. pantu saistībā ar 31. panta 2. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Padome 2012. gada 25. jūlijā vienojās iecelt Eiropas Savienības īpašo pārstāvi (ESĪP) cilvēktiesību jautājumos ⁽¹⁾.
- (2) Padome 2025. gada 23. jūnijā pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2025/1252 ⁽²⁾, ar ko *Kajsa OLLONGREN* kundze tika iecelta par ESĪP cilvēktiesību jautājumos. ESĪP pilnvaru termiņš beidzas 2026. gada 28. februārī.
- (3) *Kajsa OLLONGREN* kundzei būtu jāpiešķir jaunas ESĪP cilvēktiesību jautājumos pilnvaras uz 24 mēnešu laikposmu.
- (4) ESĪP savas pilnvaras īsteno situācijā, kas var pasliktināties un varētu kavēt Līguma 21. pantā noteikto Savienības ārējās darbības mērķu sasniegšanu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Eiropas Savienības īpašais pārstāvis

Ar šo *Kajsa OLLONGREN* kundze tiek iecelta par Eiropas Savienības īpašo pārstāvi (ESĪP) cilvēktiesību jautājumos no 2026. gada 1. marta līdz 2028. gada 29. februārim. Padome, pamatojoties uz Politikas un drošības komitejas (PDK) novērtējumu un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis") priekšlikumu, var nolemt, ka ESĪP pilnvaras ("pilnvaras") beidzas agrāk.

2. pants

Politikas mērķi

ESĪP pilnvaru pamatā ir Savienības politikas mērķi cilvēktiesību jomā, kā noteikts Līgumā par Eiropas Savienību un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, kā arī ES Stratēģiskajā satvarā par cilvēktiesībām un demokrātiju un ES Rīcības plānā cilvēktiesību un demokrātijas jomā, tostarp:

- a) uzlabot Savienības darbības efektivitāti, tās klātbūtni un pamanāmību saistībā ar cilvēktiesību aizsardzību un veicināšanu pasaulē un pozitīva skatījuma uz cilvēktiesībām izvirzīšanu, jo īpaši pilnveidojot Savienības sadarbību un politisko dialogu ar trešām valstīm, attiecīgajiem partneriem, uzņēmējiem, pilsonisko sabiedrību un starptautiskām un reģionālām organizācijām, kā arī darbojoties attiecīgajos starptautiskajos forumos;
- b) palielināt Savienības ieguldījumu, ar ko nostiprina demokrātiju un iestāžu izveidi, tiesiskumu un labu pārvaldību, kā arī veicina cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu visā pasaulē;
- c) uzlabot to darbību saskaņotību, kuras Savienība īsteno cilvēktiesību jomā, un panākt, lai cilvēktiesību jautājums tiktu iekļauts visās Savienības ārējās darbības jomās.

⁽¹⁾ Padomes Lēmums 2012/440/KĀDP (2012. gada 25. jūlijs), ar ko iecel amatā Eiropas Savienības īpašo pārstāvi cilvēktiesību jautājumos (OV L 200, 27.7.2012., 21. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2012/440/oj>).

⁽²⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2025/1252 (2025. gada 23. jūnijs), ar ko iecel amatā Eiropas Savienības īpašo pārstāvi cilvēktiesību jautājumos (OV L, 2025/1252, 24.6.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1252/oj>).

*3. pants***Pilnvaras**

Lai sasniegtu 2. punktā noteiktos politikas mērķus, pilnvaras ir:

- a) sekmēt to, ka tiek īstenota Savienības politika cilvēktiesību jomā, jo īpaši ES Stratēģiskais satvars par cilvēktiesībām un demokrātiju un ES Rīcības plāns cilvēktiesību un demokrātijas jomā, kā arī tiek īstenotas Savienības pamatnostādnes, instrumenti un rīcības plāni cilvēktiesību jomā, tostarp izstrādājot ieteikumus šajā sakarā;
- b) sekmēt to, ka tiek īstenotas Savienības nostājas, ko noteikusi Padome, par starptautisko humanitāro tiesību ievērošanas veicināšanu;
- c) sekmēt to, ka tiek īstenotas Savienības nostājas, ko noteikusi Padome, par atbalsta veicināšanu starptautiskajai kriminālajai tiesvedībai, jo īpaši Padomes Lēmums 2011/168/KĀDP ⁽³⁾ par Starptautisko Krimināltiesu;
- d) palīdzēt spēcīgāk izskanēt Eiropas balsij, izmantojot dialogus par cilvēktiesībām ar trešo valstu valdībām un starptautiskajām un reģionālajām organizācijām, kā arī pilsoniskās sabiedrības organizācijām un citiem attiecīgajiem rīcībspēkiem, lai Savienības politiku cilvēktiesību jomā padarītu efektīvāku un pamanāmāku; vadīt svarīgus cilvēktiesību dialogus ar trešām valstīm;
- e) palīdzēt uzlabot Savienības politikas un darbību cilvēktiesību aizsardzības un veicināšanas jomā saskaņotību un konsekveni, jo īpaši sekmējot attiecīgas Savienības politikas izstrādi;
- f) apspriežoties ar dalībvalstīm, palīdzēt uzlabot b) un c) apakšpunktā minēto Savienības nostāju saskaņotību un konsekveni.

*4. pants***Pilnvaru īstenošana**

1. ESĪP ir atbildīgs par pilnvaru īstenošanu Augstā pārstāvja pakļautībā.
2. PDK uztur privileģētu saikni ar ESĪP un ir galvenais ESĪP kontaktpunkts Padomē. PDK savu pilnvaru ietvaros, neskarot Augstā pārstāvja pilnvaras, dod ESĪP stratēģiskas norādes un politisku virzību.
3. ESĪP darbojas ciešā koordinācijā ar Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un tā attiecīgajiem dienestiem.

*5. pants***Finansējums**

1. Finanšu atsaucēs summa, kas paredzēta ar pilnvarām saistīto izdevumu segšanai ("izdevumi") laikposmā no 2026. gada 1. marta līdz 2028. gada 29. februārim, ir 3 320 623,17 EUR.
2. Izdevumus pārvalda saskaņā ar procedūru un noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam.
3. Izdevumus pārvalda saskaņā ar ESĪP un Komisijas noslēgtu līgumu. ESĪP sniedz Komisijai pārskatu par izdevumiem.

⁽³⁾ Padomes Lēmums 2011/168/KĀDP (2011. gada 21. marts) par Starptautisko Krimināltiesu un par Kopējās nostājas 2003/444/KĀDP atcelšanu (OV L 76, 22.3.2011., 56. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/168/oj>).

*6. pants***ESĪP komandas sastāvs**

1. ESĪP pilnvaru un atbilstīgo piešķirto finanšu līdzekļu ietvaros ir atbildīgs par komandas izveidi. ESĪP komandā iekļauj personas, kam ir pilnvaru īstenošanai vajadzīgās speciālās zināšanas par ES iestādēm, ES ārējo darbību cilvēktiesību jomā, kā arī par konkrētiem politikas jautājumiem. ESĪP laikus informē Padomi un Komisiju par ESĪP komandas sastāvu.
2. Dalībvalstis, Savienības iestādes un EĀDD var ierosināt personāla norīkošanu darbā ESĪP komandā. Šādam norīkotajam personālam atalgojumu maksā attiecīgi nosūtītāja dalībvalsts, attiecīgā Savienības iestāde vai EĀDD. Darbā ESĪP komandā var nosūtīt arī ekspertus, ko dalībvalstis ir norīkojušas darbā Savienības iestādēs vai EĀDD. Starptautiskajiem personāla līgumdarbiniekiem ir jābūt kādas dalībvalsts valstspiederībai.
3. Viss norīkotais personāls turpina būt nosūtītājas dalībvalsts, attiecīgās Savienības iestādes vai EĀDD administratīvā pakļautībā, un tas veic savus pienākumus un rīkojas pilnvaru interesēs.
4. ESĪP personāls tiek izvietots kopā ar attiecīgajām EĀDD nodaļām, lai nodrošinātu to attiecīgo darbību saskaņotību un konsekenci.

*7. pants***ES klasificētās informācijas drošība**

ESĪP un ESĪP komandas locekļi ievēro drošības principus un minimālos standartus, ko nosaka Padomes Lēmums 2013/488/ES⁽⁴⁾.

*8. pants***Pieklūve informācijai un apgādes atbalsts**

1. Dalībvalstis, Komisija, EĀDD un Padomes Ģenerālsēkretariāts nodrošina, lai ESĪP var piekļūt jebkurai svarīgai informācijai.
2. Savienības delegācijas un dalībvalstu diplomātiskās pārstāvniecības attiecīgos gadījumos nodrošina loģistikas atbalstu ESĪP un ESĪP komandas dalībniekiem.

*9. pants***Drošība**

Saskaņā ar Savienības politiku par tāda personāla drošību, kas izvietots ārpus Savienības, lai veiktu operatīvas darbības saskaņā ar Līguma V sadaļu, ESĪP saskaņā ar ESĪP pilnvarām un pamatojoties uz drošības situāciju atbildībā esošajā teritorijā, veic visus praktiski iespējamus pasākumus visa ESĪP tiešā pakļautībā esošā personāla drošībai, jo īpaši:

- a) izveidojot konkrētu drošības plānu, kura pamatā ir EĀDD norādījumi un kurā ietverti konkrēti fiziski, organizatoriski un procesuāli drošības pasākumi, reglamentējot to, kā tiek pārvaldīta droša personāla pārvietošanās uz atbildībā esošo teritoriju un droša pārvietošanās tajā, kā arī drošības incidentu pārvaldība, un izveidojot ārkārtas situāciju plānu un evakuācijas plānu;
- b) nodrošinot, ka visam ārpus Savienības izvietotajam personālam ir augsta riska apdrošināšana atbilstīgi apstākļiem atbildībā esošajā teritorijā;
- c) nodrošinot, ka viss personāls, ko izvieto ārpus Savienības, tostarp vietējie līgumdarbinieki, pirms vai tūlīt pēc ierašanās atbildībā esošajā teritorijā ir piedalījušies atbilstīgā drošības apmācībā, kuras pamatā ir riska izvērtējuma pakāpe, ko minētajai teritorijai piešķir EĀDD;

⁽⁴⁾ Padomes Lēmums 2013/488/ES (2013. gada 23. septembris) par drošības noteikumiem ES klasificētās informācijas aizsardzībai (OV L 274, 15.10.2013., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj>).

- d) nodrošinot, ka tiek īstenoti visi saskaņotie ieteikumi, kas sniegti pēc regulāra drošības izvērtējuma, un – saistībā ar 14. pantā minētajiem regulārajiem progresa ziņojumiem un galīgo visaptverošo ziņojumu par pilnvaru īstenošanu – rakstiski ziņojot Padomei, Augstajam pārstāvim un Komisijai par šo ieteikumu īstenošanu un citiem drošības jautājumiem.

10. pants

Ziņošana

ESĪP regulāri sniedz ziņojumus Augstajam pārstāvim. ESĪP ziņojumus regulāri sniedz PDK un pēc nepieciešamības Padomes darba grupām, jo īpaši Cilvēktiesību jautājumu darba grupai. Regulāros ziņojumus izsūta, izmantojot COREU tīklu. ESĪP var sniegt ziņojumus Ārlietu padomei. Saskaņā ar Līguma 36. pantu ESĪP var tikt iesaistīts Eiropas Parlamenta informēšanā.

11. pants

Piekļuve dokumentiem un datu aizsardzība

1. ESĪP piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1049/2001 ⁽⁵⁾ paredzētos noteikumus, kā arī attiecīgos īstenošanas noteikumus, ko pieņēmis Augstais pārstāvis.

2. ESĪP aizsargā personas attiecībā uz viņu personas datu apstrādi saskaņā ar noteikumiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1725 ⁽⁶⁾, kā arī saskaņā ar attiecīgajiem īstenošanas noteikumiem, ko pieņēmis Augstais pārstāvis.

12. pants

Koordinācija

1. ESĪP dod ieguldījumu Savienības darbības vienotībā, saskaņotībā un efektivitātē un palīdz nodrošināt, ka visi Savienības instrumenti un dalībvalstu darbības tiek piemērotas vai īstenotas konsekventi nolūkā sasniegt Savienības politikas mērķus. ESĪP darbības saskaņo ar tām darbībām, ko veic dalībvalstis un Komisija, kā arī attiecīgā gadījumā – citi ESĪP. ESĪP regulāri sniedz informatīvus ziņojumus dalībvalstu pārstāvniecībām un Savienības delegācijām.

2. Apmeklējumos uz vietas ESĪP uztur ciešus sakarus ar attiecīgajiem dalībvalstu pārstāvniecību vadītājiem un Savienības delegāciju vadītājiem, kā arī Kopējās drošības un aizsardzības politikas misiju un operāciju vadītājiem vai komandieriem un attiecīgajā gadījumā ar citiem ESĪP. Viņi dara visu iespējamo, lai palīdzētu ESĪP īstenot pilnvaras.

3. ESĪP uztur saikni arī ar citiem starptautiskiem un reģionāliem rīcībāspēkiem uz vietas. ESĪP cenšas uzturēt regulārus sakarus ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām gan vadības līmenī, gan uz vietas.

13. pants

Palīdzība saistībā ar prasībām

ESĪP un ESĪP komandas locekļi palīdz reaģēt uz prasībām un pienākumiem, kas izriet no iepriekšējā ESĪP cilvēktiesību jautājumos pilnvarām, un šādos nolūkos sniedz administratīvu palīdzību un piekļuvi attiecīgajiem dokumentiem.

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj>).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

*14. pants***Pārskatīšana**

Šā lēmuma īstenošanu un saderību ar citām Savienības darbībām regulāri pārskata. ESĪP regulāri iesniedz Padomei, Augstajam pārstāvim un Komisijai progresa ziņojumus un līdz katra gada 30. novembrim – galīgu visaptverošu ziņojumu par pilnvaru īstenošanu.

*15. pants***Stāšanās spēkā**

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2026. gada 11. februārī

Padomes vārdā –

priekšsēdētāja

K. KALLAS